

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Illuzió.

Zombor, 1907. július 11.

Az illuzió tiszta gyönyörűség forrása ott, hol az ember eleve tudja, hogy csak illuzió, ami testi és lelki érzékeit megbűvöli: a művészetek tündérvilágában. A költészet, a képírás, a képfaragás, a zene, a színjáték legremekőbb alkotásai illuzióból fakadnak illuzió kedvéért. Itt a szépnek birodalmában a jóság értékmérője az illuzió. Mennél teljesebb, tökéletesebb illuzióba képes elmeríteni lelkünket egy műalkotás, annál jobb, annál remekebb. A kiábrándító művek kontárságok.

De kellemetlen keserűség fakad minden illuzió nyomán ott, hol az ember nincs világos tudatában illuzióvoltage; ott, hol nem a látszatot, hanem a valóságot áhitozza a lélek: az élet, az egyéni és nemzeti élet reális világában. A gazdasági termékek és az ipari cikkek, közigazgatási és bíraskodási cselekmények, politikai és hadi műveletek életszükségletből fakadnak életszükségletek kielégítésére. Itt a hasznosnak, a jónak birodalmában a remekesség fokmérője a valódiság, az igazság.

Mennél teljesebben megfelel a való élet követelményeinek valamely alkotás, annál remekebb. Itt az illuzióba ringatás büntetendő cselekmény: ámitás és csalás.

A képzelet és a valóság munkása azonban néha megirigylik egymás dicsőségét. A költő a meztelen valósággal torkig jóllakott, a politikus az álmok szivárványszínes tündérvilágába ragad. A költő felesleg szociológusnak, a politikus költőnek. A való élet megismerése végett a költőhöz kell folyamodnunk; ha álmodozni akarunk, csábítólag hív a politikus.

Szívesen elismerjük a költőnek politikai tehetségét s a politikusnak költői képességeit, de a szerepeserét az egyéni és a nemzeti lélekre károsnak tartjuk. Amott a dezilluzió, emitt az illuzió olyan energiákat pusztít, melyekre kulturális és politikai fejlődésünk érdekében szükségünk van.

A nemzeti ellenállás diadala s a koalíciós ellenzék kormányra jutása abba az illuzióba ringatott, hogy elég erősek vagyunk érvényt szerezni államiságunk követelményeinek lefelé s nemzeti kívánalmainknak fölfelé. Fáj-

dalom, csak illuzió volt s rövid másfél esztendő alatt keserűen ki kellett ábrándulnunk belőle. Lenn nyakunkra nőttek a nemzetiségek, fenn nyakunkra ült az imperializmus és militarizmus jobban, mint valaha.

Szégyenletes jelei gyöngeségünknek a tanítók és vasutasok fizetésrendezéséről alkotott törvények. Megalkuvás szülte mind a kettő az államhatalom „akarom“ ereje nélkül, hisz az utóbbiból a kormány erőtlenségére számító partikularizmus obstrukciója ellenében csak taktikai fogással lehetett esonka törvény. Győzlünk, az igaz, de elmondhatjuk Pyrrhus-sal: „Még egy ily győzelem s veszve vagyunk.“

Szükség volt gyöngeségünk eme dokumentumaira, mikor felfelé — biztosra lehetett venni — ugyis tehetetlenek leszünk? Nem lett volna jobb, üdvösebb az imperializmusnak adandó áldozataink fejében megnyerni a koronát az erős kéz politikájának a nemzetiségekkel és horvátokkal szemben, mint kiszámíthatatlan kalandorpolitikai tényezőkkel egyezkedni kudarccal? Tán mégis csak meg lehetett volna győzni

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Fájó húron.

I.

Tavasz tündére
Szállj te is arra,
Hintsd be virággal
Síri porát,
Fecske madárka
Zengj te is néki
Halk esattogással
Álomdanát.

Akit szeretnek
Nem lehet árva,
Mert bár az utja
Oly végtelen:
Hogy lenne árva
Kinek a sirján
Madár dalolgat
S virág terem . . .

II.

És mégis könny szökik szemembe
Ha lolkem arra szól:
Vajjon van-e virág a sirján?
Vajjon zeng-e madár?

Ha van virág, ha van madárdal
Ugyan megérzed e?
Óh nem! — te alszol — érzened csak:
Ebredned kellene!

III.

Írtam egy levelet s nem küldhettem el,
Mert akinek írtam többé nem felel. —
Meggérdeztem tőle: hogy vagy kis öcsém?
S megszakadt a mondat, — jött a bus levél:
„Sirba tesszük holnap jó testvéredet“ . . .
— S levelemre „onnan“ — nem jó felelet . . .

Dr. Radványné Ruttkay Emma.

A régi királyi palota építése és Bácsmegeye.

— Érdekes emlék 1748—49-ből. —

Följegyzí: Zsoldos Benő.

Vármegyénk levéltárának avatag írásai közül ismét egy érdekes régiséget juttatok a napvilágra: egy palatinusi leiratot s megyénknek arra adott hódolatteljes választát, melyeknek keletkezési ideje éppen egy évszázaddal előzte meg szabadságharcunk édes bús időszakát.

A magyar nemzet, akkori szépséges királynője: Mária Terézia iránti hűséges ragasz-

kodással eltelve — noha anyagi erejét a csak pár évvel azelőtt lezajlott 1741/42-iki nemesi insurrectio jelentékenyen megviselte — uralkodójához méltó várlakot óhajtott építtetni Budán. Az erre vonatkozó, Bácsmegeye közönségéhez intézett s alább közölt palatinusi leirat, mely Pozsonyban, 1748. évi augusztus hó 29 én kelt s maga Pálffy János gróf írta alá. — már csak azért is kiváló érdekességű, mert erősen hangoztatja annak szükséges voltát, hogy az államfő saját népe között lakjék.

A nagybecsű leirat szösz szerint így hangzik:

Excellentissimi, Illustrissimi, Reverendissimi, Adm. Rndi, Spectabiles ac Magnifici, Perillustres item ac Generosi Domini mihi colendissimi, obssmi!

Főbb boldogsághi közé számláltatik minden országoknak, akiknek Fölsghe Ura és Koronás Királya magha *Jobbágyi között lakhatik*; nem szükséges előszámlálnom annak sok okajit, akiket csak onnét is által láthatunk, hogy két száz Esztendőktül fogvást majd minden coronatioknak és Ország Gyűléseinek alkalmatosságával *ohajtotta, kívánta és kérte* Nemzetünk Fölsghe Urainknak és Koronás

a koronát arról, hogy az erős kéz politikája igenis szükséges, szükséges egyenesen a trón s a nagyhatalmi állás érdekében, de nem a régi szerencsétlen recipe szerint az államfentartó nemzet, hanem igenis az állambontó nemzeti-ségek és horvátok ellen!

Félve gondolunk a kiegyezési tárgyalások végeredményére, mekkorának fogja mutatni gyöngeségünket olyan időben, mikor legerősebbeknek tudtuk magunkat. Ez irányban támadt illúzióknk szétfoslásáért csak abban találhattunk volna kárpótlást és megnyugtatót, ha államunk ereje itthon saját széthuzó alattvalóival szemben nem mutatkozott volna pusztá illúzióknak.

Egy kicsit kevesebb erőltáztat s egy kicsit több valóságos erő a politikában — s boldogulhatunk.

Függetlenségi pártszervekedés Hódságon. F. hó 7-én, vasárnap szervezkedett a függetlenségi párt a hódsági kerületben. A szervezkedésre a központból Ugron Gábor jött le, kit a zombori állomáson a megyei függetlenségi párt nevében Balogh Ernő dr. országgyűlési képviselő, a zombori függetlenségi párt nevében pedig Petényi József üdvözlők megérkezésekor.

Ugron hatóságos beszédben köszönte meg a fogadtatást. Megérkezése estéjén, szombaton este a Vadászúrt kerthelyiségében barátságos vacsora volt.

Másnap reggel a hét órai vonattal indultak Hódságra Ugron és Balogh a helybeli függetlenségi párt számos tagjának kíséretében zászló alatt. A Fernbach szállás állomáson esatlakoztak hozzájuk Fernbach Péter és Fernbach József országgy. képviselők. Hódságon a pályaudvaron zenezóval és üdvölvésekkel fogadták a berobogó vonatot s Knézy Lehel üdvözlötte Ugront, ki lendületes beszéddel válaszolt az üdvözlő szavakra.

A bevonulásnál elül ment a hódsági és szilberekai fuvó zenekar, utána a zombori

függetlenségi párt népes küldöttsége, majd ötös fogaton Ugron Gábor dr. Szabó József hódsági pártelnökkel, négyes fogaton a többi képviselők.

A népgyűlés a községháza előtti téren folyt le. A gyűlést dr. Szabó József nyitotta meg, a függetlenségi párt programját magyarul Balogh Ernő dr., németül Steiner Károly temesvári lapszerkesztő, bunyevác nyelven Fratricsevics János fejtegette. Beszélt még Offenberger Jakab dr. volt függetlenségi párti képviselőjelölt s végül elragadó elokvenciával Ugron Gábor.

A népgyűlés kimondotta a megalakulást s megválasztotta a párt tisztikarát. Elnök lett: Szabó József dr., alelnökök: Berecz Károly, Geyer Péter, Késmárky Géza és Szalay József, titkár: Knézy Lehel dr., ügyész: Jusits Elemér dr. Kimondotta továbbá a népgyűlés, a kerületi választmányt és a községi szervezeteket külön gyűléseken alakítja meg. Üdvözlő sürgönyöket küldöttek Kossuth Ferencnek, Apponyi Albertnek, Justh Gyulának és Fernbach Károly főispánnak.

A népgyűlés után bankett volt a Huck-féle vendéglőben, melyen számos pohárköszöntő hangzott el. Ugront Szabó József, Balogh Ernőt Knézy Lehel köszöntötte fel. Ugron az idegen zsarnokságtól való mielőbbi megszabadulásra üritette poharát. Szóltak még Balogh Ernő, Szalay József, Prokópy Imre s még többen.

Ugron a zomboriakkal együtt az esti vonattal utazott el Hódságról. A zombori küldöttség nagy része a Fernbach szálláson elbucszott tőle. Ugron tovább folytatta útját, a zomboriakat pedig Fernbach Péter képviselő vendégül látta uri házában.

Közművelődési ház Zomborban.

Lapunkban is több ízben szóba került már a nagyobb vidéki városokban létesítendő közművelődési házak ügye. Kifejezést nyertek azok a többszörös érdekek, amelyek fölötté kívánatosnak teszik, hogy az említett intézmények egyikét Bács Bodrog vármegye székhelye, Zombor szab. kir. város nyerje el. Hirt adtunk róla, hogy elsőben is a Bács Bodrog vármegyei Történelmi Társulat kérelemmel fordult

a Muzeumok és Könyvtárak orsz. Főfelügyelő-ségéhez, hogy hathatós támogatásával tegye lehetővé, hogy közművelődési ház Zomborban is létesüljön.

E kérelemnek kívánt fogantja lett. A főfelügyelőség f. hó 2-án kelt 738 sz. leiratában eképen válaszolt: „F. é. június 22-én 10. sz. a. kelt kérelmére értesitem a tekintetes Elnökséget, hogy Zombort is azon városok közé soroltuk, melyek közművelődési házzal ellátandók volnának.

Hisszük, hogy a fokozatos fejlődés programja már a közel jövőben lehetővé fogja tenni, hogy a tekintetes Elnökség ebbeli óhajítása teljesedésbe menjen.

Budapest, 1907. július 2.

SZALAY IMRE s. k.,
h. orsz. főfelügyelő.

Amilyen öröndetes a főfelügyelőségnek ez a biztató értesítése, épen oly kívánatos, hogy már most minden hivatott tényező azon munkálkodjék, hogy az a „közel jövő“ minél hamarabb ránk virradjon.

H i r e k.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Koczurek József szabadkai királyi törvényszéki díjnokot a felsővisői kir. járásbíró-sághoz irnokká nevezte ki.

A bíróság köréből. Az igazságügyminiszter Kondor László bajai kir. járásbíró-sági betétszerkesztő bírót a nezsideri járásbíró-ság tlkvi hatóságához, Kádoss Andor palánkai betétszerkesztő bírót a nagyigmándi járásbíró-ság telekkönyvi hatóságához, Müller József szabadkai törvényszéki betétszerkesztő irnokot a hódsági kir. járásbíró-ság tlkvi osztályához rendelte ki.

Plébános választás. Garán, f. hó 9-én megtartott plébános választáson Bászler István szilági adminisztrátor lett megválasztva garai plébánosnak.

Uj vasut. A zombor—óbecsei vasuturja—óbecsei vonalrészének megnyitása a napokban volt s így az egész 90 km. hosszúságú vasut a forgalom részére megnyitott. A vasut létesítésével az érdekeltégnek az a régi vágya, hogy Óbecse és környéke egyenes összeköttetést nyerjen Zomborral, a megye székhelyével, teljesült.

Eljegyzés. Dr. Grigorievits Emil zombori orvos a napokban tartotta Budapestten eljegyzését Lallossevits Jéla kisasszonnyal, dr. Lallossevits János kuriai bíró és neje Konstantinovits Katia leányával

Királyainknak *Országunkban való lakását*: Bizonyítja ezt legh utóbb az 1741 ik Esztendőbéli hetedik Articulus, melly szerint, csak az is eligetette akkoron Szívünket és buzgóságunkat, hogy mostani Fölséghes Asszonyunknak, mindenkor köztünk való lakását *több Országának* gondviselése nem engedhetvén, *oly reménységet nyújtott Hazánk*nak, hogy a mennyire azon több Országának gongyai engedik, *Hazánkban is lakni* és Fölghe Személyiben *bennünket gyakorlatban vigasztalni* méltóztatik.

Különös örömnk vala ennek előtte való Esztendőkben csak akkor is, midőn ő Fölsghét itt Posonyban tisztelhattuk; de tudom azt, akkor volna nagyobb és teljes vigasztalása Nemzetünknek, a midőn Asszonyát és fölkent Koronás Királynéját *Országunknak közöpin* és réghi Királyok helyin *láthatná és tisztelhetné*, mert Hazánk közöpinnek szerencséje, magha Boldogságát Országunknak minden szileire terjesztené; Onnét látna és tapasztalna önnön magha és Fölghe *Országunknak szükségét és fogyatkozásait*, akiknek orvoslásával azután nyomósabban gondolkodna: *Ez által szokna annyival inkább Nemzetünkhez, a*

kihez egy is különös kegyességgel, szeretettel és Anyagi gondviseléssel viseltetik. Innét nevedne és erüsitene Nemzetünk tekintete és dicsősége, a ki *elfelejtett sorsából* egy is csak mostani F. Asszonyunk Kegyes Bizalma alatt jobban esmérteik és emeltetik. Remélhettyük ezeket és mindezekből Származandó több nagy jókat, ha szintin csak *gyakrabban* lenne is F. Asszonyunknak Országunkban való jövedele; Mivel a Budai Királyi Residentianak építessit Kegyelmissen resolválta és hova hamarabb való fölépítessit Ill. *Groff Grassalkovich Antal Uramra* eő Exlljára, úgy mind Fölghe Udvari Magyar Kamarának Praesire bizta.

Mivel azonban tudgyuk mindnyájan az mostani hosszas és kemény háboruval mennyire megh szükkült és megh fogyott eő Fölghe Aerariumja, lehetetlennek tartom, hogy az ollyatin Királyi Residentianak kivált hirtelen való fölépítésére szükséges nagy költségh az eő Fölghe Aerariumjából kitelhessen; valamint hogy réghi ohajtásink, buzgó kívánságink, Diatalis kéréseink és azokra lett Királyi ajánlások tellyesítésinek közölítése s hátra levő reménységinknek és nagy jóknak

esalhatatlan következése azon épületben subversalódik, úgy szinte azon szeretetemből, gondviselésemből és Palatinussi tartozásombul, mellyel édes hazámhoz viseltetem s a kit ez előtt is édes Nemzetünkkel tapasztaltattam, mind ezeket a M. Vármegye Statusinak szivire és bölcselmire adni, maghamat közben vetni és szeretettel s teljes bizodalommal a N. Vármegyét kérni kívántam, hogy azon nagy költségh Király Residentianak építessiben az eő Fölghe megh szükkült és meg gyengült Aerariumját sublevalni, magha részirül *valamelly summával concurrálni* s ettől függő nagy Jókat hamarítani és az által is Nemzetünk dicsőségét idegenek előtt terjeszteni ne terhelyessék.

Ezzel is terjesztetik neve Nemzetünknek annak bizonyításával, hogy Fölghe Asszonyunkot és Kegyes Királynéknokt mennyire szerettyük és a mennyire lehet, maghának, vagy Fölghe Királyi Fejedelmünknek *köztünk való lakását*, minemü buzgósággal ohajtyuk: a kivel viszont Asszonyunknak hozzánk való szeretete és kegyessége gerjesztetik.

Irom mindezeket édes Hazámhoz való buzgóságombul olly tellyes reménységgel,

Nyilatkozat. Dr. Pataj Sándor urnak a Bácska f. évi 51. számában megjelent nyilatkozatára kijelentem, hogy őt a személyes kedés terére nem követem Konstatálni akarom egyúttal azt is, hogy dr. Pataj ur válasza multkor nyilatkozatom lényegén mit sem változtat. Ami pedig a nyomdai tulkiadást illeti, ki kell jelentenem, hogy a nyomdász által beadott számlát a rendezőség a mulatság után tartott értekezletén, melyen dr. Pataj ur is résztvett, tárgyalta. Mődjában volt az ügyvéd urnak kifogásait ott megtenni. Hogy a többletkiadás a lapnak szükségessé vált kibővítéséből eredt, arról dr. Pataj ur éppen úgy tudomást szerzett, mint a rendezőség többi tagjai. Nyilatkozatának tehát ezt a részét, amely a közönség esetleges megtévesztésére irányuló rosszakaratu gyanúsítást is foglal magában, valamint a „jóakaró“ vállveretéseket visszautasítom. Ezzel az ügyet a magam részéről befejezettek tartom. Zombor, 1907. évi július hó 5-én. — *Dr. Radvány Ferenc.*

Óvóköteles kóru tanítóárva elhelyezéséről gondoskodik a hódmezővásárhelyi áll. óvónőképezde mellett fennálló tanítói árvaház. Husz hely van 3—5 éves tanítói árvák számára, akik ott valóban kitünő ellátásban és felügyeletben részesülnek s a képezde melletti ovodában foglalkoztatnak, hatodik életévük betöltése után pedig innét a tanítói árvaházakba vétetnek át. Az árvaházban az idén csak négy árva van elhelyezve, minek oka az, hogy az érdekeltek ezen árvaház létezéséről tájékoztatva nincsenek. Az érdekeltek figyelmét ez uton hívjuk fel erre az emberbaráti intézményre. A tanítói árvák szülője (gyámja) az árva felvétele iránt folyamodik azonnal a kultuszminiszteriumhoz. A kérvényhez csatolni kell az árvák születési anyakönyvi kivonatát, szegénységi bizonyítványt s a hatósági orvosi bizonyítványt, valamint hivatkozni kell arra a miniszteri rendeletre, mellyel az illető árva gyámjára engedélyeztetett.

Pénzhamisítási kísérlet. Popovics Ignác országszerte ismert pénzsaló és hamisító, ki jelenleg is az újvidéki kir. ügyészség fogházának lakója, méltó élettársul választotta magának Kollár Sztankó Katalint. Nevezett nő ugyanis vadházasságban él Popovics Ignáccal, de attól úgy látszik minden csinját-binját eltanulta. A héten is egy ügyből kifolyólag lakásán megtartott házkutatás alkalmával az újvidéki rendőrség egy 50 koronás bankónak nem teljesen sikerült cink és üveglemezét találta meg, melyekre nézve Sztankó Katalin beismerte, hogy azokat ő készítette. A nyomozás ez ügyben még folyik.

Dalestély. A zombori iparos dalárda f. évi július hó 13 án az Iparoskör kerthelyiségében dalestélyt rendez a következő műsorral: 1. Mikor szombat este Férfikar A tenorszólót éneklő Hrabovszki István. 2. Tréfás dalok. Előadja Gruda Pál. 3. Ne menj rózsám a tarlóra Férfikar. 4. Bortal (Gül Baba). Férfikar. A tenorszólót éneklő Hrabovszki István. 5. Himnusz az éjhez. Férfikar. — Műsor után tánc. Belépődij személyenkint 1 kor. Család jegy 3 személyre 2 kor 50 fillér. A pártoló tagok tagsági jegyük II. szelvényével váltanak jegyet.

Halálozás. Vuits Vazul nagybirtokos, Zenta város képviselőtestületének és Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának tagja 50. évében elhunyt. A megboldogult nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

A csetneki csipkét kenyérekészeti célból készítőknél ezuton is tudomására adom, hogy kész munkáikkal t. hó 15 én délután 5—6 óra között Trisehler Gyuláné Schweidel József utcai lakásán jelenjenek meg. Fernbach Károlyné megbízásából dr. Radványé.

A bajai főnyeremény. A szegedi itélőtábla végzése folytán a bajai takarékpénztár milliós nyereménye dolgában a vizsgálat teljes erővel folyik. Costán dr. szabadkai vizsgálóbíró a takarékpénztár több üzleti könyvét lefoglalta. A részletkönyvben a panaszos Eckert Antal kertész számláján a vizsgálóbíró vakarást és egy tintapecsétet konstatált, ezért a könyveket felküldte a budapesti büntető törvényszékre, ahol azokat Kempner és Zubriczky írásszakértők vegyi uton fogják megvizsgálni.

A baja—kiskőrösi vasut. Bajáról jelentik: Baja város törvényhatósági, pénzügyi, gazdasági és jogügyi bizottságai a napokban együttes ülésben Fekete Adolf vállalkozó kérelmére, aki Bajától a baja—kiskőrösi vasut építéséhez 300.000 korona hozzájárulást kért, kimondotta elvben hozzájárulását és az összeget a többi érdekelttség hozzájárulása arányában fogja megszavazni.

Aratók sztrájkmozgalma. Bácsmonostorról jelentik: A községből az összes aratómunkások elsztrájkoltak még a tél folyamán a baranyamegyei Kutas-pusztára. Most, hogy közeledett az aratás, elővették a szerződést s úgy látták, hogy a rossz termés miatt lehetetlen dolgozni azért a bérért, amiért elsztrájkoltak a téli inség idején. A munka megkezdésekor nem jelentkeztek a pusztán, mire a földbirtokos följelentette őket, a szolgabírótság esendőröket küldött a községbe, akik bevitték őket Mohácsra; itt a szolgabíró mindegyiküket lecsukatta huszonöt napra.

Halálozás. F. évi július hó 7-én halt meg Monostorszegen Wámoscher Nándor, megyei bizottsági tag, nagybirtokos. Az elhunyt nagy jótékonyága miatt nagyon népszerű volt. E hó 9-én temették el nagy részvét mellett.

Baptisták Dávodon. Dávodról írják lapunknak: Községünk a közelmúlt napokban nagy baptista kereszteleés színhelye volt. Az eseményt vörös plakátokon adták tudtul a községnek Szilágyi községből hosszú kocsisorral érkeztek a hívek az ünnepélyre. A kereszteleés a csatornában ment végbe, melynek két partját nagyszámu kíváncsi nép lepte el. A parton sátor volt fölülve a fölavatandók számára. Hangos énekszóval érkeztek a hívek, mintegy 1800 an. A sátorban hóféhér ruhát öltöttek föl. A férfiak hajadonfőn, az asszonyok bekötött fejjel, mindnyájan fehér harisnyában körbe álltak, s a pap egy óra hosszat prédikált nekik. Majd kezdetét vette a kereszteleés. 23 egyént merített meg a pap — nőt, férfit föl-váltva — e szavakkal: „Ez az az út, amelyen járnod kell. Aki hiszen, üdvözüli; aki nem hisz, elkárhozik. Alámerítelek az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében.“ E szavakkal hanyatt a vízbe buktatta a pap az ujrakereszteltet. A hívők a parton áhitattal énekeltek: Hozsanna! Alleluja! — A szertartást nagy lakoma követte, mely után az idegen hívek kocsikon eltávoztak hangosan énekelve: Jöjj a keskeny útra, megsegít az Ur!

Uj huszkoronás bankjegyek. Az Osztrák-Magyar Bank uj huszkoronás bankjegyek kibocsátását tervezi. Az uj bankjegyek kibocsátására az a körülmény készíti a bankot, hogy a mostani huszkoronás bankjegyeket nagyban hamisítják és valószínűleg sok hamisítvány van forgalomban. Az uj bankjegyek előállítását költségét hat fillérben állapították meg, ami meglehetősen nagy veszteség, mert így a forgalomban levő harmincmillió korona összegű huszkoronás bankjegyek előállítása 18 millió koronába kerül. Az uj bankjegyek kibocsátását az drágítja meg, hogy az előtanulmányok s uj lemezek készítése sokba kerül. Érdekesnek tartjuk e helyütt megemlíteni, hogy a bankjegyek felhasználása következtében sokkal nagyobb költség hárul a bankra, mint az aranyérmek kopása következtében beálló értékesökkenés.

A napidijasok mozgalma. A bajai városi napidijasok, mint Bajáról jelentik, szervezkedtek és fizetésjavítást kértek, a törvényhatósági bizottság azonban fedezet híján a kérelmet megtagadta. A napidijasok körében ez a visszautasítás nagy elégedetlenséget keltett, minthogy a minimális egy korona és a maximális három korona napidijból megélni nem tudnak.

hogy a N. Vármegyének *Kellemetes választát* vehetem s azt azonnal a N. Vármegyének különös érdemeivel ő Fölghinek representálhatom. Caeterum servet Deus Prelibatos DVras ad vota cupita diu salvas et incolumes animitus exopto ac permaneo. Suprattarum DVrurum

Servus et Amicus ad offa parat
Posony, 29 Aug 1748.

Comes Joannes Palffy.

Erre a palatinusi leiratra Nemes Bács Vármegye közönsége sem késett sokáig a méltó válaszával. A következő, 1749 év elején terjesztette fel magához a palatinushoz intézett hódolatteljes feliratát, mely reánk nézve különösen azért bir a szokottnál nagyobb érdekességgel, mert ebből a feliratról megismerkedünk az akkori Bácsmegeye inkább kedvezőtlen, mint fényes közigazdasági és anyagi viszonyaival. Azt is megtudjuk belőle, hogy Bács vármegye, akkori szorongatott helyzetére való tekintettel, két éven át, évenkénti ezer, összesen tehát kétezer kemény forintokat szavazott meg az építendő budai várpalota építési költségeihez való hozzájárulása gyanánt.

A nagy érdekességű felirat így szól:

„Excellentissime ac Illustrissime Dne Comes Regni Hungariae Palatine Domine Domine Nobis colendissime Gratosissime!

Excellentiadnak Posonybul az elmúlt Kis Asszony Havának 29-ik napján hozzánk bocsátott kegyes leveléből Fölséges Asszonyunknak és fölkont Koronás Királynénknak az Budai Királyi Residentiának föl Épitése s következőképpen Fölséges személyében *Hazánkban reménylendő lakása* iránt való Kegyelmes szándékját ugyan azon épületre való szükséges költségeknél mi voltát és mely nagy haszna és dícsősége Nemzetünknek Fölséges Asszonyunk köztünk való lakásából eredendő legyen? figyelmetessen s tartozó tekintettel megértettük: mely jeles és dícséretes Igyekezetnek elől mozdítására s végben vitelére és Fölséges Asszonyunk Kegyelmes Szándékának bé-teljesítésére nézve Excellentiad által böltsen előnkben adott fontos okok, azon szükséges költségeknél segedelmére nagy és hathatós ösztönt nyujtanak.

Nagy Méltóságú Palatinus! Valamikor ezen kisdéd és csekély Vármegye Fölséges Urunknak és föl-kent Fölséges Koronás Ki-

rálénknak, vagy édes Hazánk Javának ily nyilván való szükségét látta és tapasztalta, annak segedelmére ha nem első, utolsó bizonyára nem volt, melyet csak az nem régen elfolyt Esztendőknek számadási is bővségesen bizonyítanak.

De az is friss Emlékezetben vagyion Excellentiád előtt, hogy jóllehet ezen Vármegyének adózó Helyei, ugymint *Kobila, Lok, Gardinovácz, Mossorin, Turia és Goszpodinacza* tőlünk el vétetvén, az vég Helyekhez foglaltattak; *Peterváradgya* pedig Királyi Várossá tétetett, *Passinádai* lakosok is *Bresztovácza* által szállottak, mely Militaris Hely ez elmúlt Esztendőben lett Reincorporationnak alkalmatosságával *Palánka, Zombor, Sz. Maria* Militaris Helyekkel együtt Nemes Vármegyénk Jurisdictionja alá jutott ugyan, de üdő jártával Fölséges L. R. Consilium Intimatumanak Tenorához képest Fölséges Asszonyunk Parancsolattyaiból az Magyar Kamara alá adattak s tőlök járandó Portionale Quantumot is oda adminisztrálják azon kívül, hogy nekünk legkevesebb könnyebbülésünk subsequált volna, nemcsak előbbi Adója, és terhe a szegény hátra lévő Lakosoknak nya-

Egy fiucska kalandjai. Kalandos természetű fiucska került a minap az újvidéki rendőrség kezébe: Furu Miklós nagyváradi görög-keleti tanító tizenkét éves fia Viktor, aki még június 27-én este megszökött a szülei háztól. Édesatyja jelentést tett a szökésről a nagyváradi rendőrségnél, mely azután elrendelte a fiu országos körözését. Eltelt egy hét, még semmi hír nem érkezett a fiuról. Csütörtök este a nagyváradi rendőrség táviratot kapott a temesvári rendőrségtől, hogy a fiut, akire a személyleírás után ráismertek, arra látták csatangolni. El is akarták fogni, de a fiu alkalmasint megsejtette, hogy a rendőrség körözi és eltűnt, ügyesen, nyomtalanul. A nagyváradi rendőrség értesítése után nyomban táviratozott az összes délvidéki és határszéli városokhoz, hogy ha lehet Furu Viktort tartóztassák fel. A fiut, miközben az egész Délvidék rendőrsége kereste, ügyesen eljutott Újvidékre, ott csónakot bérelt és szépen átakart menni a Dunán a szerb határra. A szerb határőrség természetesen észrevette a szerb határhoz közlekedő csónakot és a benne ülő kis fiut. Amikor parthoz ért a csónak — feltartóztatták Furu Viktort és igazolásra szólították fel. A kis fiúnak nem volt utlevele, ennél fogva nem is engedték tovább, hanem visszaküldték a magyar határra. Így került a kis szökevény az újvidéki rendőrség kezébe, amely azután táviratozott a nagyváradi rendőrségnek és utnak indította Furu Viktort Nagyvárad felé. A kis szökevény csütörtökön ért haza. A nagyváradi rendőrségen azt mondotta, hogy régóta rajong a szerbekért és valami gazdag szerb rokonához akart menni, akiről biztosan tudja, hogy örökre fogadta volna. Különben az volt a terve, hogy néhány év múlva belép a szerb hadseregbe. Már máskor is megszökött a szülei háztól, de mindig hazavitte a rendőrség.

Elgázolta a vonat. Kelemen János szabadkai 53 éves vasúti portás e hó 8-án reggel öngyilkossági szándékból a Szabadkáról Zomborba robogó tehervonat elé feküdt, mely felismerhetlenségig szétronsolta. Tettének indokát családja nem is sejtí, annál kevésbbé, mivel rendezett viszonyok közt élt és pontos, lelkiismeretes volt kötelességei teljesítésében.

Elítelt pénzhamisító. Linder Alajos hódási lakos hamis egyforintosokkal és ötkoronásokkal fizetett. Elfogták és ház kutatást tartottak nála. A lakásán egy darab hamis forintost találtak. A törvényszék előtt azt vallotta, hogy a hamis pénzt az öcsese hagyta nála. De mivel pénzhamisításért már többször volt büntetve, a törvényszék három évi fegyházra ítélte.

kán maradt, hanem még hat Postával az Adója megnagyobbított s szaporodott.

Ehez járul már két Esztendőnek folyása alatt az irtóztató Sásákknak isszonyu sokasága, mely az földnek gyümölcsét, az honnand a Szegénység pénznek szerzését reménylette volna, el emésztette: De azonkívül is az elmult Tavasznak és Nyárnak nagy szárazsága miatt igen szűk vala az földnek termése, ugy hogy abbul nemcsak pénzt nem teremhet a Szegénység, de magának, Quártélyossának és Marhácskájának eledelére is nem elegendő. Ilyetin szorongatásban és inségben lévén ezen adózó nép nagyobb és különös terhet viselni ippen elégtelennek tapasztaltatik. Mindazonáltal mind Fölséges Asszonyunkhoz való örökös hívségünket és onnét származó alázatos kötelességünket, mind édes Hazánkunk s Nemzetünknek föl kent Fölséges Koronás Királynénknak Országunkban helyheztetendő Lakásából reménylendő Javát és diésőségét magunk előtt viselvén, de Excellentiád maga hathatós közben tételét is méltó Tekéntetben vévén, a jelen való 1749-dik és következő 1750-dik Esztendőknben ezer ezer az az két ezer forintokat sokszor emlé-

Nagy pénzcsalás. Fischer J. és társa péterrévei gabonakereskedő cég az újvidéki kir. ügyészségnél büntető feljelentést tett Ruchwald Gyula, zsabylai gabonabevásárló ellen, hogy nevezett tőle közel ötvenezer koronát vett fel, hogy ezen összegben bevásároljon és ehelyett mult hó végén Zsablyáról ismeretlen helyre megszökött. Ezzel egyidejűleg több paraszt is feljelentést tett Ruchwald Gyula ellen, aki ezeknek pénzét elsikkasztotta. A Fischer J. és társa cég és a többi hitelező is Ruchwald Gyula ellen az újvidéki kir. törvényszéknél csődöt kért. A csődtárgyalás ezen a héten lesz. — Ruchwald, hir szerint, Londonba szökött, hol egy régebben Csurogról hasonló körülmények között megszökött rokonánál: Grosz Sándornál tartózkodik. De nincs kizárva, hogy Amerikába vitorlázott el. — Ruchwald évekkal ezelőtt az újvidéki Zsófia gőzmalom könyvvezetője volt és a malom csődbejutásával Krötzer István igazgatóval a vádlottak padjára került és kisebb pénzbüntetést kapott. Ruchwald családot hagyott hátra.

Összeégett gyermek. Óbecsei tudósítónk jelenti: Gregus Mária 7 éves gyermek Gregus István leánya kiment néjéhez a Tisza-partra, ki ott libapasztorokodik. A kubik-gödrökben apró halakat fogdostak, a kisleány tüzet rakott, s a halakat megsütöni akarta. E közben ruhája tüzet fogott és a gyermek ugy összeégett, hogy egy órai kinlódás után meghalt. — Térdétől kezdve egész a nyakig borzasztó sebek borítják a szegény kis gyermek testét. — A rendőri nyomozást megindították, terhel-e valakit vétkes gondatlanság, jól lehet a kis leány állítása szerint ő maga volt oka szerencsétlenségének.

Félreértés. Beteg lett a gyermektelen házaspár féltett kincse: a kis uszkárkutyá. Egész éjjel ott hevert az ágy előtt levő szőnyegen és mormogott, olykor-olykor keservesen vonitva egyet-kettőt. A reggeli tejecke sem kellett neki. A feleség végre elvitte az állatorvoshoz. A doktor kinyitotta a nagy könyvet, hogy beírja a szokásos rendelési adatokat. „Szabad tudnom becses nevét?” kérdezi a kutyájával karosszékben ülő asszonytól. „Pufi . . .” volt a felelet.

Új ötkoronások. Nemrég a magyar képviselőházban és az osztrák parlamentben törvényjavaslatot nyújtottak be új ötkoronás ezüstpénz veretéséről. Az ötkoronás ezüstpénzből, bár sok helyütt, nevezetesen munkások lakta vidéken, szívesen hozzák forgalomba, csak kevés van. Legelőször 1899. és 1900-ban verettek ötkoronást, még pedig összesen 64 millió értékben, a miből Magyaror-

szágra 19.2 millió és Ausztriára 44.8 millió jutott. A veréshez való ezüstöt a jegybank készletéből vették és a pénzverésen nálunk 2.18 millió koronát, Ausztriában 5.06 milliót nyert a kormány. Most ismét 64 millió korona értékben hoznak forgalomba új ötkoronást, a melyet a bank készletéből vett ezüsből verettek. A művelet haszna éppen annyi lesz, mint legutóbb volt. A két kormány eljárása folytán a bank ezüstkészlete kisebbedik és a bankjegyek aranyfödözte nagyobbodik. Ugyanis a kiszolgáltatót ezüstért a bank az államtól papírpénzt kap, tehát adómentes bankjegytartaléka nagyobbodik, de adóköteles bankjegyeinek kontingense ugyanilyen arányban kisebbedik, a mi csaknem ugyanannyival hanyatlott néhány nap óta mint a márka bankjegy, végül a londoni csekket is jóval olcsóbban kínálták anélkül, hogy exportvalutára, vagy a jegybank kínálatára lett volna szükség. A külföldi sajtóban most már gyakrabban hangoztatják, hogy a jegybankok szigorú rendszabálya következtében a pénzügyi tartós javulására számíthatnak.

Véres bucsu. Sok vér folyt a mozsori bucsun. Mint levelezőnk írja, a békés nép lakta községben a jelzett napon valóságos háboru volt, melynek egy halottja és két sebesültje volt. Szuzics Pál ottani mészáros összeveszett Kuzanov Velykóval s a harc hevében egy élesre fent késsel ugy szurta hasba, hogy szörnyet halt. Szuzicsot letartóztatták. — Kadonitz Milán mozsori és Duditz Velimir zsabylai lakosok borozás közben szintén összeveszttek, miközben Duditz oly erővel döfte kését Kadonitzba, hogy vértől boritva életveszélyes állapotban szállították haza. Végül Kanazir György mozsori gazda Boczanov Olivér tündéresi lakost ugyancsak borközi állapotban zsebkéssel ugy megszurta, hogy életveszélyes sebet ejtett rajta. A bicskázók ellen megindították az eljárást.

Egy alszámvevő fegyelmeje. Újvidékről jelentik: A városi javadalmi hivatal kezelése körül tapasztalt visszaélések következtében a város még a télen elhatározta, hogy a javadalmi hivatalt kezelő céggel fóbontja a szerződést és a kár megállapítására hattagu bizottságot küld ki. Ugyanakkor Szender Gusztáv alszámvevőt bízták meg a hivatal ellenőrzésével. Szender különdíjazást kért rendkívüli szolgálataiért, de kérelmét a városi tanács elutasította. Erre Szender a javadalmi hivatal pénztárából, tanácsi megbízásra való hivatkozással, havi száz koronát vett föl a mult év november havától. A tanács Szendert a jogtalanul fölvevő összeg visszafizetésére kötelezte és a hivatal ellenőrzése alól fölmentette. Balla Aladár főispán pedig fegyelmi vizsgálatot rendelt el az alszámvevő ellen.

Megölte a verem gáza. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a napokban a Szabadkához tartozó Sebesics-bosznia puszán. Bedekovics földmives házában építkeztek. A földásás közben egyszerre a talaj lesüppedt és a munkások előtt körülbelül két méter mélységű verem nyilt meg. Bedekovics János 14 éves fiu több gyerek pajtásával ott játszadozott a verem körül, amelyből erős gázszag áradt ki. Pajkosságból beledobta a fiu a kalapját a verembe és hogy megmutassa milyen bátor, lement a verembe. Alig volt azonban a verem alján, elszédült és mire a munkások oda mentek és a fiut a veremből kihúzták: már halott volt. A szegény gyermeket a verem gáza ölte meg.

Az asszonyba bujt ördög. Ocsmány. galád büntetést nyomozott ki a szabadkai rendőrség. Egy asszony ismét arra vállalkozott, hogy elhajtsa a méhmagzatokat. Üzletszerűen pénzért üzte galád, bűnös undorító mesterségét. A bűnös asszony neve Körmöndi Adámné, szabadka-szerezlafalvi lakos. A rendőrség előtt a bűnös nő beismerte gaztettét s bevallotta, hogy hat esetben hajította el a méhmagzatot egy és két hónapos korokban. Bevallotta azon nőknek a nevét is, akik büntársai voltak s akik részint szegényekben, részint hogy ne kelljen bibelődniök a gyermekekkel, szánták magukat a bűnre. A büntársnőket is kihallgatta a rendőrség s valamennyien beismerték bűneiket. A rendőrség Körmöndi Adámnét letartóztatta.

tett Királyi Épületre le tenni igyekezőnk. Kérvén Excellentiádat, hogy ezen csekély Vármegyétül önnön jó akarattýából tett illetin Ajánlatot Fölséges Asszonyunknak kegyesen bé mutatni méltóztassék. In reliquo Nos Patrociantia Excelléntiae Vae favori et Gratiae obnix commendantas perseveramus“ . . .

*
... Lehetetlen el nem gondolkozni azon kedves Atyámfiain, hogy azóta már a régi budai várak helyén is egy tündériesen szép, büszke Királyi palota nézegeti magát a szöke Duna tükreben s ez a teméntelen milliókba került szépséges Királyi lakás még mindig üres, félelmetesen üres . . .

NE ALTASSON . . .

Ne áltasson, ne hittegesen téged,
Ha emberek rajongnak körül:
Rajongásuk muló, mint nyári felhő
S az ellenség barátsorból kerül!

De ha egy szivre lelsz, mely érted dobban,
Abban a legnagyobb kincset nyered! . . .
S becsüld meg, mert, — ha elhagy a szerencséd —
Balsorsodban csak az marad veled!

Király Gizy.

44.8 millió a jegybank részen nálunk 5.06 milliót millió korona utkoronást, a üstből veret- annyi lesz, any eljárása sebbedik és agyobbodik. a bank az adómentes adóköteles len arányanannyival a márka et is jóval exportvalu- lett volna már gyak- bankok szi- a pénzpiac

t a mozsori ökés nép valóságos a és két mérsáros s a harc gy szurta sot letar- ozsori és ozás köz- n Duditz pa, hogy an száll- mozsori st ugyan- gy meg- ett rajta. eljárást.

elmije. lmi hiva- ések kö- atározta, ggel föl- apítására or Szen- a hiva- zást kért a városi vadalmi ra való t föl a Szendert sére kö- fölmen- egyelmi len.

Mag- pokban a pusz- kezték. üppedt méter János játsza ázszag kalap milyen mban a nkások uzták : verem

Ocs- sza- arra tokat. s un- neve vi la- merde haj- apos ét is, egye- niök e. A s va- rség

A zombori róm. kath. legényegylet előljárósága és választmánya július hó 14 én d u 3 órakor választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja az elnökség. Tárty: az augusztus 20 iki ünne- ségek végleges sorrendjének megállapítása és a pénztár felévi forgalmának kimutatása.

Az új prófunt. A kaszárnyák vilá- gában nevezetes újság készül: a közös had- ügyminisztérium kimondotta a halálos ítéletet a — prófuntra Annyi bizonyos, hogy sajnál- kozni való nincs rajta, régóta el már a kívül kerek, belül tekete valami, ami kenyér kellene hogy legyen, valójában azonban csak — prófunt. Mint harapnivaló, igazán nem tartozik a kívá- natosabb csemegék közé, legföljebb azok szá- mára, akik nem eszik, hanem — sütik. A prófunt eltűnése gasztronómiai szempontból a legkisebb bánatot sem fogja okozni katonáéknak, de egyéb téren nagy zavarokat idéz elő a dolog. Az köztudomású, hogy a gyöngyölethez, éppen úgy, mint a prófunt, odatartozik teljes szoros- sággal a — nóta is. Viszont pedig nem igazi katoná-nóta az, amelyikben legalább egyszer említés ne essék a — császár kenyérérl. Már most igazán zavarba jutnak a derék katonafiúk, ha alkalomadtán énekeiniök kell s a nóájuk olyasmiről regél, ami voltaképpen már nincs is, tudmílik a fekete ilyen és olyan prófuntról. Előre látható, hogy a közös hadü- gyminisztérium intézkedése lázba hozza majd a kaszárnyák életét s egész sorát indítja meg az újabb reformoknak. A tekete rozskenyér eltűnése munkára serkenti a paraszt nóta- csinálókat, akik sorra előszedik majd a kaszár- nyában termelt dalokat és átformálják, átgyurják, mint a hadügyminisztérium az ő kenyéréket. Egyik-másik sor vége új rimet kap, némely strófa egészen más köntösbe öltözik, s a fiús- ösztönzés nyomán támadt buzgóságból bizonyára egész sereg új nóta is kikerül majd. Az egész újítás különben csak annyi, hogy ezentul a rozsliszthez buzaliszthet is kevernek, meg ötöd rész korpaliszthet. Lesz köménymag is az új fajta kenyérben, amely valamivel drágább lesz a régi kenyérnél, de ötödével kevesebbet is kapnak belőle a katonák, mert a hadü- gyminisztérium tudósai szerint az új kenyér — táplálóból.

Lövöldöző cigányprimás. Ne- mesmilitics község érdemes cigányprimása, Grebenár Béla folyó hó 5 én délután egyéb munka hiában kezéhez veve 9 es flóbertjét, madár helyett Tarr Mihály 9 éves fiuak a fejébe lött.

Villámcsapás. A Csávoly melletti Rém községben e hó 9-én reggel fél 8 óra- kor villám csapott be Brecska Márton lakhá- zába, amelynek istállóját és felszerét elham- vasztotta, de emberben és állatban kárt nem okozott.

TANÜGY.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatás- ügyi miniszter Pókász Imre aradi állami elemi iskolai tanítóképző-intézeti címzetes igazgatót, rendes tanárt a szabadkai állami tanítóképző- intézethez jelenlegi minőségében áthelyezte.

Adomány. A belvárosi rk. fiúiskola III. a) osztályában tanszer beszerzés, valamint a téli hónapok alatt, nem reggeliző tanulóknak nyújtani szokott oszonakenyér céljaira „iskolai bizonyítvány kiváltás” — címen adakoztak: Bugyinszky Gyula, Bugadzsia János, Duchon Béla, Frank Pál, Grosia Jenő, Gálffy Miklós, Kalmár János, Keleti Imre, Lakatos Lázár, Loógó Károly, Magyar Dezső, Sóka István, Stebler Sándor, Szemző Dezső és Szuppek Béla 1—1 K, Magyar Béla, Frank Pál és Szalma Kálmán 20—20 filler, akiknek ado- mányát ezuton nyugtatja és köszöni meg az érdekeltek nevében az osztály tanítója.

Értesítés. A helybeli rk. népiskola 3. a) osztályába járt tanulók szülőit — akik közül mind többen fordulnak hozzám fiuk iskolai bizonyítványa átvételéért. — értesitem, hogy a bizonyítványkiosztás rajtam kívül álló s tölem független ok miatt halasztást szenved.

A kiosztás idejéről, egyéb körülményeiről annak idejében bizonyosan kapnak az érde- keltek hivatalos értesítést Zombor, 1907. július 10. Léva y Nándor, osztálytanító.

IRODALOM.

Igazság. Megjelent az Igazság 1907. évi júliusi száma a következő tartalommal: Bedy Schwimmer Bözsa: A magyar nőmozgá- lom régi dokumentumai — Csajdáné Janda Matild: A csillagok. — Dr. Dóczy Imre: A métely. — Farkas Imre: Józanság. — Kézdi- Kovács László: Hamvadás. — Szerkesztői jegy- zetek: Magyar szociálizmus A horvát kérdés. Meghatalmazás nélküli ügyvédök. — Szerkeszti Pataj Sándor Zombor. — Ara egész évre 1 frt.

Sport.

Sportverseny Zomborban. A „Zombori Sport Egylet” 1 hó 20 és 21-én uszó- versenynyel egybekötött atletikai viadalt rendez. — Az érdekesnek ígérkező verseny programja a következő: 1907. július 20. d. u. fél 4 órakor a csatornai fürdőháznál uszóverseny: 1. 100 yardos töverseny. 2. 60 yard. 3. 70 m. ifjusági verseny. 4. Staféta verseny (3+50 m.). 5. 100 yardos handicap. 6. 60 yard hátuszás. 7. 1000 méteres távverseny. Kellő nevezés esetén hölgyverseny. — **Július 21-én a löverseny-téren, d. u. fél 4 órakor atletikai verseny:** 1. Sulydobás. 2. 100 yardos síkfutás. 3. Magasugrás. 4. Diszkoszvetés 5. Hármás- ugrás 6. Sztortnázás. 7. Távugrás. 8. 1/4 angol mértföldes futás. 9. Gerelyvetés. 10. Birkozás.

KÖZGAZDASÁG.

A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület igazgatóválaszt- mánya 1. hó 16-án d. e. fél 11 órakor ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Földmive- lésügyi minisztérium leiratai. 2. Társegyesületek és az O. M. G. E. átiratai. 3. Az egyesület folyó ügyei 4. Jelentés az állattenyésztési és tejgazdasági és munkaügyi közgazdasági szak- osztályok üléséről. 5. Esetleges indítványok.

Szerkesztői üzenet.

R. F. dr. A multkor lemaradt. Ma hozzuk.

HIRDETÉSEK.

ELADÓ BÉRHAZ. Egy mo- dern ház, mely : **vendéglői joggal is fel van ruházva,** NAGY LAKHELYISÉGEKKEL IGEN ELŐNYÖS FELTÉTELEK MELLETT **szabad kézből azonnal eladó.** Bővebbet a kiadóhivatalban. 217—2—1

4308/907.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Ókér köz- ségben üresedésben levő és 600 korona évi fizetéssel egybekötött irnoki állásra **1907. évi július hó 25-iki** ha- táridővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1907. évi július hó 2-án.

Nikolits, főszolgabíró.

2—2

1434/1907. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Militics község mint erkölcsi testület tulajdonát képező és Militics község egész hatá- rára, valamint a község tulajdonát ké- pező mintegy 260 kataszteri hold ter-ületű Gombos község határában fekvő székes legelőre kiterjedő vadászati jogot az 1883. XX. t. c. 3. §-a alapján folyó **évi július hó 23-án d. e. 10 órakor** Militics község ház tanácsstermében nyil- vános árverésen haszonbérbe adjuk.

A község határát 1908. január 1-től, a gombosi határban lévő legelőt pedig 1907. augusztus 15-től 1914. július 31-ig terjedő időre adjuk egy tagban bérbe.

Az árverési feltételeket Militics község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Militics, 1907. június 30.

Maár József, jegyző.

Lemli Mátyás, bíró.

2—2

GÖSZI PÁL

cementáru gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig **folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem- plomok, kapualjak** beburkolására.

••• Beocsini cementgyári Unio részvénytárs. ••• Seidner Bernát és Fia Lalasinci mészgyáruk **képviselte és raktára.**

Elárusítás kicsinyben és nagyban.

Cimre ügyelni kérem.

30—16

Boroshordók

egyszer-kétszer használva minden nagyságban kaphatók 10-3

Schmidt János
vendéglősnél Bácsfeketehegyen
3 kr.-tól 5 kr.-ig literenként.

290/1907. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye tek. törvényhatósági bizottságának 24145/1906. számú határozatával a Paripás községi szerb iskola tanterme és mellékhelyiségeinek újjáépítése jóváhagyatott, minek következtében az építésnek nyilvános szóbeli árlejtés útján biztosítására Paripás községhezánál 1907. évi augusztus hó 1-ső napján délelőtt 10 órákor árlejtés fog megtartatni.

A feltételek, a tervek és előmérlet költségvetés kapcsán az árlejtés megtartásának idejéig a jegyzői irodában délelőtt a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kikiáltási ár 8414 kor. 18 fillér.
Paripás, 1907. évi július hó 5-én.
Szalay József, Drach János,
jegyző. 2-2 bíró.

TABAKÓ

.. a legtokéletesebb hatásu..

moly- és rovarirtó dohánypor.

A kellemetlen szagu 20-16

NAFTALINT
a használatból teljesen kiszorítja, mert hatása állandó és könnyűsége folytán sokkal kiadóbb.

1 kg. ára 1 korona.

Kizárólagos raktár:

WEIDINGER S. és ZS. cégnél.
Z O M B O R .

3341/1907. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Bácskeresztur községben lemondás folytán üresedésbe jött és évi 610 koronával javadalmazott irnok-végrehajtói állásra 1907. évi július 22-iki határidővel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva pályázni óhajtokat, hogy minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a fenti határidőig hozzám nyújtsák be.

A választás kitézése iránt külön fogok intézkedni.

Kula, 1907. évi július hó 6-án.

SZTRILICH,
főszolgabíró.

2-2

Részletfizetésre!

Részletfizetésre!

A nagyérdemü közönség b. tudomására adom, hogy nagyobb forgalom elérése végett **villanyvilágítási berendezést, villanyos csillárokat**, amelyből óriási választék állandóan raktáron van, **leszállított árak és részletfizetés mellett is berendezem.**

Kérem a nagyérdemü közönséget raktárom megtekintésére.

Költségvetéseket és terveket díjtalanul készítem.

Tisztelettel

TELOTSCH GÁSPÁR,

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási vállalatja.

*-25

Részletfizetésre!

Jótállás két év!

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincsőplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda árjegyzéket

Levélcím:

„AGRARIA” Budapest, Váci-ut 2.

*-26

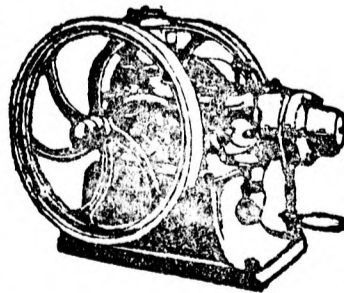
Miért érdekelje önt?

a START nyersolaj-motor és a START nyersolaj-lokomobil.

Mert

ennek a szerkezete az eredeti, a nem utánczott. Rendkívül olcsó az üzeme és az ára. Járása nyugodt, zajtalan, megbízható. Kezelése egyszerű.

Felállításához nem kell hatósági engedély. Benzin tűzveszélyes és drága; **nyersolaj** abszolút veszélytelen s olcsó.

*-17

Egy 20 HP. START nyersolaj-motor üzemen van a nagyikindai BOHN-féle téglagyárban. Egy 5 HP. START nyersolaj-lokomobil látható Zombolyán. Egy 7 HP. START nyersolaj-motor megtekinthető raktárunkon.

== Kérjen árat. ==

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA műszaki iroda és raktár.
== GÉPSZIJGÁR. ==
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 26. szám.

ZOMBOR NÁNDOR

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos, valamint zománcozott főzőedény kereskedése
ZOMBOR (Bácska).

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletemet a legjobb minőségű

zománcozott főzőedényvel

kibővíttem és azt a n. é. közönségnek a legolcsóbb árban számítom, kérve a n. é. közönség szives pártfogását.

Továbbá dús raktár mindenféle **jégszekrényekben** (vendéglősök, mészárosok és magánosok részére), **fürdőkádakban** és **konyhafelszerelésekben.**

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárak elkészíttetnek.

==== Javítások olcsón és pontosan. ====

==== Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik. ====

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
 GYÁSZLAPOK
 SZÁMLAK
 LEVÉLFEJEK
 NÉVJEGYEK
 ELJEGYZÉSI ÉS
 ESKETÉSI KARTYÁK
 SÍMA- ÉS
 DOMBORNOMATU
 MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

==== KÖNYV- ÉS KONYMDAI INTÉZETE ====

ZOMBORBAN

==== A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN. ====

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

==== PAPIR- és IRÓSZEREK
 A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ====

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
 ÉS A
 KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
 MŰVEK
 NAPTÁRAK
 TÁBLÁZATOK
 FALRAGASZOK
 KÖRLEVELEK
 TÁNCVIGALMI
 MEGHÍVÓK
 TÁNCRENDEK
 ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

HONI ÉS HELYI IPAR!

Telefon-szám 50.

A Zombori Ipari Hitel- és Árucsernok-Szövetkezet,
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Telefon-szám 50.

A zombori iparosok bútorsarnoka

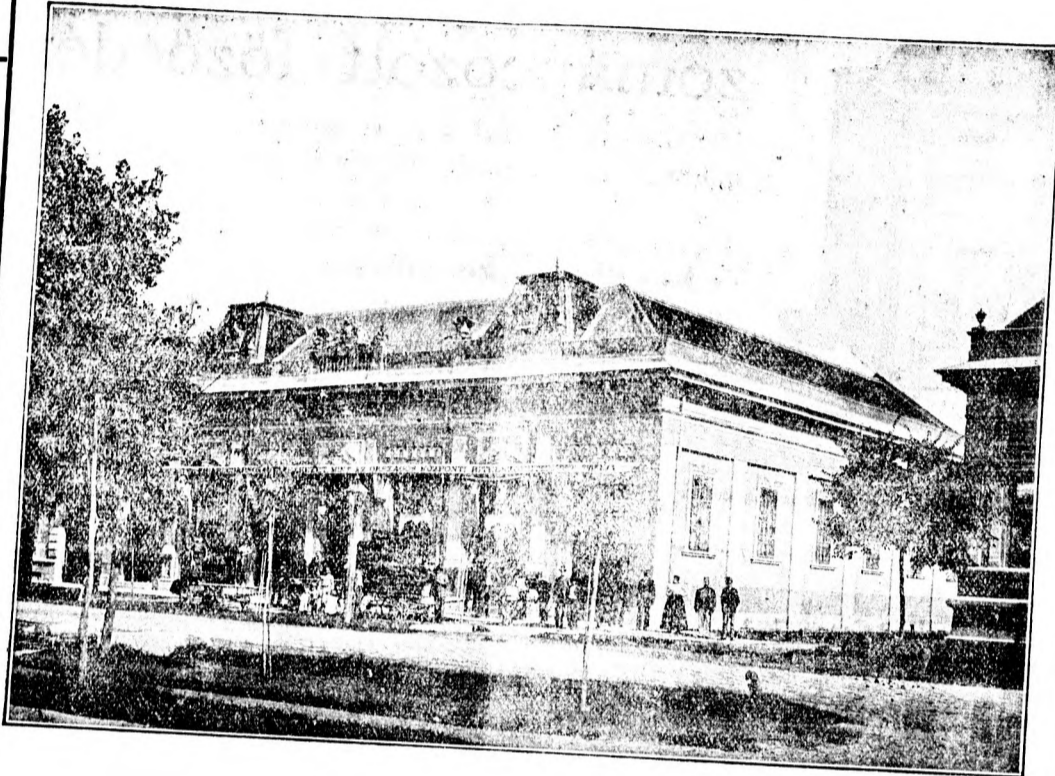
Rákóczi-út 20. szám.

Készletben tart teljes lakásberendezéseket, u. m.: hálószobákat, ebédlőket, szalon és úri szoba-berendezéseket; íróasztalokat, székeket és mindenemű lakásberendezési cikkeket.

6-6

Saját ház.

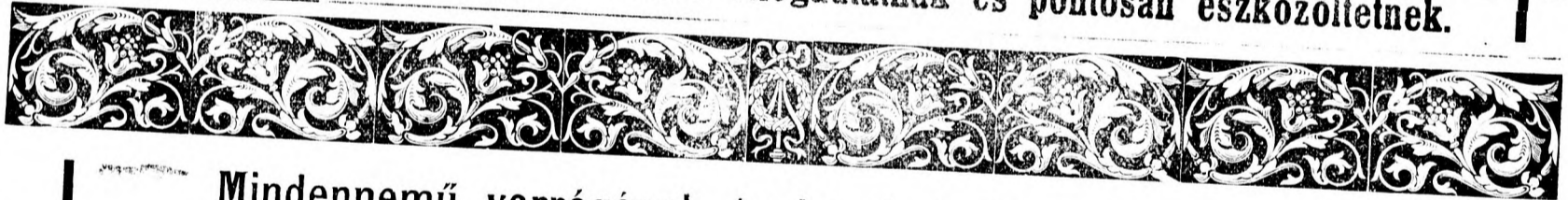
A helybeli iparosok készítményeinek egyedüli raktára és elárúsító helye.

Az árúk kedvező részletfizetésre is adhatnak áremelés nélkül.

Saját kezelésében elsőrendű KÁRPITOS MŰHELY, melyben szigoruan szolid kivitelű árúk készülnek.

Minden szakmabeli megrendelések elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek.

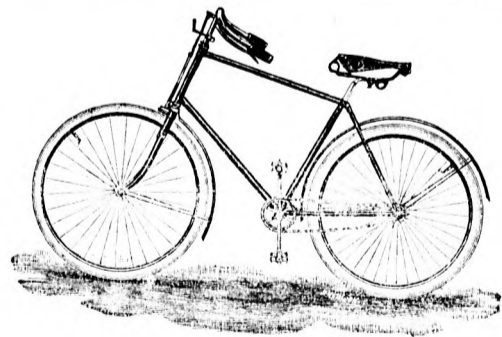

Mindennemű varrógépek és kerekpárok javítóműhelye.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye ZOMBOR, Galamb-utca 10.

Nagy kerékpár javítóműhely, valamint varrógép, számozógép, grammofon, villanyos csengő és minden e szakmába vágó gépek javítóműhelye. Eszközöl villanyos csengő bevezetéseket szavatosság mellett.

20-9

Allandó raktár:

Varró- és himző-gépekben, kerekpárookban és ezek alkatrészeiben.

A Courin kerékpárok képviselője.
Szolid árak, kedvezményes fizetési feltételek.

Választék kerékpár alkatrészekben.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Minden gép javításáért 1 évi szavatosság.

Minden varrógéphez alkatrészek.